

Odvaha! To je první, co mne napadlo, když jsem dostal objednávku na posudek Opery na Klárov. Místo i typologie operního domu jsou velice složité rébusy. Bylo na počátku místo nebo téma, Klárov nebo Opera? Odpověď na tuto otázku jsem našel vzápětí v portfoliu. Projekt Maxe Kušiaka Klárov vlastně neřeší. Používá ho jako „pozemek“ s atraktivním kontextem...

Podrobné analýze podrobil fenomén opery, tohoto, u nás nepřilíš rozšířeného odvětví, přijímaného úzkým okruhem kulturních fajnšmekrů. Prochází ikonickou Wagnerovskou Operu v Bayreuthu a historickou analýzu pak završuje podrobným rozbohem tří světových operních domů, realizovaných v nedávných letech. Jejich studium mu pomáhá při stanovení stavebního programu...! To je ovšem disciplína pro široký tým odborníků a Maxovi evidentně zkomplikovala start do projektu.

Velice zajímavá je část „hledání měřítka“, kde vsazením do ortofotomapy Klárova tři pražských divadelních, respektive koncertních budov ND, Rudolfinu a Státní Opery a zejména pak tři referenčních staveb světových operních domů současnosti dokazuje, že se plánovaný operní dům na dnešní Klárov nevejde! Přesto se do souboje s místem a programem, nehledě na přiznaný nesoulad s územním plánem, Max Kušiak pustil.

K osazení navrhovaného domu využívá hlavní vizuální atraktivity daného místa, Vltavu a panorama Hradčan. Rozhoduje se při zvažování orientace domu pro řeku a nástup a otevřené foyer směřuje na řeku a Staré Město s využitím upraveného předmostí a náplavky. Hradčany pak prezentuje v kavárně a proskleném převýšeném foyer malého sálu, a zejména pak na střešní terase s letní scénou....

Při čtení hmotových modelů přemýšlím, kdy dochází k deformaci hmoty, k „roztančení siluety se závojem“, jak je psáno v průvodní zprávě, zda je vyvoláno erupcí vnitřních prostor expresivního auditoria inspirovaného „jeskyní“ anebo jde o dodatečnou „sochařskou“ práci v duchu vzorů Zahy Hadid či Gehryho.

Přestože ve zprávě Max uvádí veřejný prostor, postrádám ho na výkresech (situaci anebo parteru), stejně jako zmiňovanou důležitost vazby na vodu. V náznaku zůstal také „veřejný prostor“ v interieru velkolepého foyer, kde si domýšlím, jak budou probíhat „slavné“ společenské party se šampaňským.

Obrazový doprovod je bohatý na působivé záběry auditoria „jeskyně“ v dokumentaci ale nenacházím odkaz na řešení akustiky sálu, navrženým materiálům, povrchům. Je mi jasné, že je to zcela samostatná disciplína, specializovaných týmů, ale architekt by měl koncept alespoň naznačit. Takto mám pocit, že je sál tvarován (navržen) intuitivně. A stejně tak postrádám jakýkoliv popis materiálového řešení fasád a střech, na výkresech, ale i v textu.

Je evidentní, že Max svoji pozornost vyčerpá na provozních vazbách velice složitěho „stroje“, včetně zázemí a technických provozů, provoz operního domu evidentně pochopil a snažil se ho naplnit beze zbytku. Tak mu tedy nezbyl čas na „architekturu“. To se zase jenom domnívám, protože při rozhovoru nad projektem, který jsem si po prvním čtení portfolia vyžádal, Max na všechny mé otázky a námítky reagoval a vysvětlil je, včetně cesty, jak jeho Opera postupně vznikala. Myslím tedy, že stejně odpoví na otázky, které připojuji na závěr tohoto stručného posudku.

Vysvětlete naznačené vazby veřejného prostoru uvnitř a v exteriéru.

Vysvětlete materiálové řešení interieru auditoria ve vazbě na prostorovou akustiku.

Popište koncepci řešení vzduchotechniky.

Jsem přesvědčen, že Max Kušiak splnil velice složitý úkol, který si s „odvahou“ vytýčil, a doporučuji jeho práci komisi jednoznačně k přijetí. Mám jenom problém s hodnocením, protože mnoho z detailů jeho práce zůstalo ukryto, nebo pouze naznačeno. Projekt posuzuji s vědomím, že jde o mimořádně složitý výkon pro mnohačlenné zkušené týmy. Max Kušiak studii své Opery nakonec dal dohromady sám, s pochopitelnými chybami a nedostatky, které by v pokračování s experty a konzultanty jednotlivých profesí odstranil a projekt dotáhl, především ke své spokojenosti. S tímto vědomím navrhuji hodnocení **C - dobrý**.